

2020/2015(INI)

14.7.2020

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ

της Επιτροπής Μεταφορών και Τουρισμού

προς την Επιτροπή Νομικών Θεμάτων

σχετικά με τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας για την ανάπτυξη τεχνολογιών τεχνητής νοημοσύνης (2020/2015(INI))

Συντάκτης γνωμοδότησης: Andor Deli

PA_NonLeg

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Η Επιτροπή Μεταφορών και Τουρισμού καλεί την Επιτροπή Νομικών Θεμάτων, που είναι αρμόδια επί της ουσίας, να συμπεριλάβει στην πρόταση ψηφίσματός της τις ακόλουθες προτάσεις:

Εισαγωγή -

1. χαιρετίζει τους φιλόδοξους στόχους στον τομέα της τεχνητής νοημοσύνης (TN) και των δεδομένων που ανέφερε η Επιτροπή στις από 19ης Φεβρουαρίου 2020 ανακοινώσεις της καθώς και στη Λευκή Βίβλο με θέμα «Τεχνητή νοημοσύνη - Η ευρωπαϊκή προσέγγιση της αριστείας και της εμπιστοσύνης» και στην ευρωπαϊκή στρατηγική για τα δεδομένα· σημειώνει, ωστόσο, ότι το ζήτημα της προστασίας των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας (ΔΔΙ) στο πλαίσιο της ανάπτυξης τεχνολογιών TN και συναφών τεχνολογιών πρέπει να αντιμετωπιστεί με μεγαλύτερη σοβαρότητα·
2. τονίζει ότι η ανάπτυξη και η εφαρμογή τεχνολογιών TN και συναφών τεχνολογιών απαιτούν την αντιμετώπιση τεχνικών, κοινωνικών, οικονομικών, δεοντολογικών και νομικών ζητημάτων, καθώς και διατομεακών επιπτώσεων σε διάφορους τομείς πολιτικής, συμπεριλαμβανομένων των ΔΔΙ, καθώς και την παροχή απαντήσεων και τη διαμόρφωση πολιτικών σε ευρωπαϊκό επίπεδο·
3. υπογραμμίζει το γεγονός ότι η ανάπτυξη της TN και συναφών τεχνολογιών στους τομείς των μεταφορών και του τουρισμού θα αποφέρει καινοτομία, έρευνα, κινητοποίηση επενδύσεων και σημαντικά οικονομικά, κοινωνικά, περιβαλλοντικά και δημόσια οφέλη και οφέλη για την ασφάλεια, καθιστώντας τον κλάδο ελκυστικότερο για τις νέες γενιές και δημιουργώντας νέες ευκαιρίες απασχόλησης και πιο βιώσιμα επιχειρηματικά μοντέλα, αλλά δεν θα πρέπει να προκαλεί βλάβες ή ζημιές σε ανθρώπους ή στην κοινωνία·
4. λαμβάνει υπό σημείωση τον διεθνή ανταγωνισμό μεταξύ εταιρειών και οικονομικών περιφερειών όσον αφορά την ανάπτυξη λύσεων TN για τον τομέα των μεταφορών· τονίζει ότι είναι αναγκαίο να ενισχυθεί η διεθνής ανταγωνιστικότητα των ευρωπαϊκών εταιρειών που δραστηριοποιούνται στον τομέα των μεταφορών με την καθιέρωση της ΕΕ ως ενός περιβάλλοντος ευνοϊκού για την ανάπτυξη και την εφαρμογή λύσεων TN· υπογραμμίζει περαιτέρω ότι η TN θα πρέπει επίσης να εφαρμοστεί σε όλους τους τρόπους μεταφοράς, τόσο στις αστικές όσο και στις αγροτικές περιοχές, και ότι απαιτείται, συνεπώς, μια ολιστική, τεχνολογικά ουδέτερη και ευέλικτη προσέγγιση, ώστε να αντιμετωπιστούν επαρκώς όλες οι προκλήσεις στον τομέα των μεταφορών και της κινητικότητας·
5. επιβεβαιώνει ότι ο καθορισμός του κατάλληλου νομικού πλαισίου σε επίπεδο ΕΕ για τα ΔΔΙ που αφορούν καινοτομίες στους τομείς της TN και της συνδεσιμότητας, καθώς και για την πρόσβαση σε δεδομένα και την ασφάλειά τους, θα είναι καίριας σημασίας για την ανάπτυξη και την ομαλή, ασφαλή και ευρεία διάδοση των τεχνολογιών TN και των συναφών τεχνολογιών στις μεταφορές και στον τουρισμό·
6. θεωρεί ότι οι στρατηγικές για την προστασία της διανοητικής ιδιοκτησίας θα εξελίσσονται διαρκώς με την εξέλιξη της τεχνητής νοημοσύνης, και ότι θα πρέπει να

ληφθούν υπόψη ζητήματα όπως η προσαρμογή σε αυτό το μεταβαλλόμενο περιβάλλον με ευέλικτα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας, προστασία των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, των εμπορικών σημάτων και των σχεδίων, ή ακόμη και κανόνες για το εμπορικό απόρρητο, και να εξεταστεί ποια πορεία θα προσφέρει στους δημιουργούς καινοτομίας τα ευρύτερα και ισχυρότερα μέσα προστασίας της διανοητικής ιδιοκτησίας που θα συνδυάζουν την ασφάλεια δικαίου με την ενθάρρυνση των νέων επενδύσεων σε ιδιωτικές επιχειρήσεις, πανεπιστήμια, ΜΜΕ και συνεργατικούς σχηματισμούς που χρησιμοποιούν τη συνεργασία δημόσιου-ιδιωτικού τομέα για τη στήριξη της έρευνας και της ανάπτυξης·

7. καλεί την Επιτροπή να λάβει υπόψη τις επτά βασικές απαιτήσεις που προσδιορίζονται στις κατευθυντήριες γραμμές της ομάδας εμπειρογνομόνων υψηλού επιπέδου, τις οποίες επικρότησε η Επιτροπή στην από 8ης Απριλίου 2019 ανακοίνωσή της¹, και να τις εφαρμόσει κατάλληλα σε όλες τις νομοθετικές πράξεις που αφορούν την ΤΝ·
8. θεωρεί ότι η αυξανόμενη ανάγκη για τεχνολογίες ΤΝ και συναφείς τεχνολογίες στις τεχνολογίες εξ αποστάσεως αναγνώρισης ή βιομετρικής αναγνώρισης, όπως οι εφαρμογές ιχνηλάτησης στον τομέα των μεταφορών και του τουρισμού, συνιστά έναν νέο τρόπο για την αντιμετώπιση της Covid-19 και πιθανών μελλοντικών υγειονομικών κρίσεων και κρίσεων δημόσιας υγείας, διατηρώντας κατά νου την ανάγκη για προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων, της ιδιωτικής ζωής και των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα·

Δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας και καινοτομίες στον τομέα της ΤΝ

9. σημειώνει ότι το υφιστάμενο κατακερματισμένο νομικό πλαίσιο των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας και η ανασφάλεια δικαίου επηρεάζουν την ανάπτυξη των τεχνολογιών ΤΝ και των συναφών τεχνολογιών στις μεταφορές· καλεί, ως εκ τούτου, την Επιτροπή να αξιολογήσει κατά πόσον το καθεστώς της για τη διανοητική ιδιοκτησία είναι κατάλληλο για την ανάπτυξη τεχνολογιών ΤΝ και, μετά από διεξοδική ανάλυση και επανεξέταση της ισχύουσας νομοθεσίας, να υποβάλει τις νομοθετικές προτάσεις που κρίνει αναγκαίες προκειμένου να εξασφαλιστεί εμπιστοσύνη, ασφάλεια δικαίου και διαφάνεια και να αποτραπεί ο περαιτέρω κατακερματισμός, ώστε να ενθαρρυνθούν οι επενδύσεις σε αυτές τις τεχνολογίες·
10. σημειώνει ότι παρόλο που η ΤΝ καθιστά δυνατή την επεξεργασία μεγάλου όγκου δεδομένων που σχετίζονται με ΔΔΙ, δεν μπορεί να υποκαταστήσει την ανθρώπινη επαλήθευση σε σχέση με την εκχώρηση ΔΔΙ και τον καθορισμό της ευθύνης για παραβιάσεις σχετικές με τα ΔΔΙ·
11. σημειώνει ότι, όσον αφορά τη χρήση δεδομένων ΤΝ, η χρήση προστατευόμενων με δικαιώματα δημιουργού δεδομένων πρέπει να αξιολογείται υπό το φως των εξαιρέσεων όσον αφορά την εξόρυξη κειμένων και δεδομένων που προβλέπονται στην οδηγία για τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας και τα συγγενικά δικαιώματα στην ψηφιακή ενιαία αγορά, και υπό το φως όλων των χρήσεων που καλύπτονται από περιορισμούς και εξαιρέσεις όσον αφορά την προστασία των ΔΔΙ·
12. καλεί την Επιτροπή να αξιολογήσει αν υπάρχει δυνατότητα και αν είναι σημαντικό για

---

¹ «Οικοδόμηση εμπιστοσύνης στην ανθρωποκεντρική τεχνητή νοημοσύνη (COM(2019)0168)»

τις εταιρείες, συμπεριλαμβανομένων των MME, να αποκτούν διπλώματα ευρεσιτεχνίας για λογισμικό ή αλγορίθμους, προκειμένου να διασφαλίζεται τόσο η προστασία της καινοτομίας όσο και η ανάγκη για διαφάνεια που απαιτείται για να είναι αξιόπιστη η TN, καθώς και η διαθεσιμότητα αλγορίθμων που χρησιμοποιούνται για δημόσιους σκοπούς· τονίζει ότι είναι αναγκαίο να διατηρηθούν ίσοι όροι ανταγωνισμού μεταξύ των εν λόγω εταιρειών, καθώς και ότι είναι σημαντικό να διατηρείται η συνοχή με το δίκαιο ανταγωνισμού·

13. έχει πλήρη επίγνωση του γεγονότος ότι η πρόοδος στην TN θα πρέπει να συνδυαστεί με δημόσιες επενδύσεις στις υποδομές, κατάρτιση στις ψηφιακές δεξιότητες και εκτεταμένες βελτιώσεις στη συνδεσιμότητα και τη διαλειτουργικότητα, προκειμένου να υλοποιηθεί πλήρως· τονίζει, ως εκ τούτου, τη σημασία των ασφαλών και βιώσιμων δικτύων 5G για την πλήρη ανάπτυξη των τεχνολογιών TN, αλλά και την ακόμα μεγαλύτερη σημασία των αναγκαίων εργασιών για το επίπεδο των υποδομών και την ασφάλειά τους σε ολόκληρη την Ένωση· λαμβάνει υπό σημείωση την έντονη δραστηριότητα κατοχύρωσης με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας στον τομέα των μεταφορών σε ό,τι αφορά την TN· εκφράζει την ανησυχία του για το γεγονός ότι τούτο μπορεί να οδηγήσει σε μαζικές αντιδικίες, πράγμα επιζήμιο για τον κλάδο ως σύνολο, και μπορεί επίσης να πλήξει και την ασφάλεια της κυκλοφορίας, αν δεν υπάρξει αμελλητί νομοθετική δραστηριότητα σε ευρωπαϊκό επίπεδο όσον αφορά την ανάπτυξη των τεχνολογιών που σχετίζονται με την TN·
14. επισημαίνει ότι τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας που είναι ουσιώδους σημασίας για τη λειτουργία τεχνικών προτύπων (SEP) διαδραματίζουν καίριο ρόλο στην ανάπτυξη και τη διάδοση νέων τεχνολογιών TN και συναφών τεχνολογιών και στην εξασφάλιση της διαλειτουργικότητας· καλεί την Επιτροπή να ενθαρρύνει τη δημιουργία διακλαδικών προτύπων και τον καθορισμό επίσημων προτύπων· υπενθυμίζει, στο πλαίσιο αυτό, την από 29ης Νοεμβρίου 2017 ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την αδειοδότηση για τα SEP και τις βασικές αρχές που ορίζει για τη διαφάνεια σε σχέση με τα SEP, δηλαδή τους δίκαιους, εύλογους και αμερόληπτους όρους αδειοδότησης και επιβολής (FRAND)· επιστά ιδιαίτερα την προσοχή στα SEP, τα οποία μπορούν να βελτιώσουν την προσβασιμότητα, την οδική ασφάλεια και την προστασία των χρηστών των μεταφορών·

Δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας και δεδομένα

15. επικροτεί την προθυμία της Επιτροπής να διασφαλίσει ότι τα δεδομένα θα συλλέγονται και θα χρησιμοποιούνται σε πλήρη συμμόρφωση με τον γενικό κανονισμό της ΕΕ για την προστασία δεδομένων και με άλλους αυστηρούς κανόνες για την προστασία των δεδομένων· τονίζει ότι είναι ανάγκη να συνεχίσουν να προστατεύονται τα δεδομένα των Ευρωπαίων πολιτών, αλλά θεωρεί ότι είναι αναγκαία η σωστή ισορροπία μεταξύ των κανόνων για την προστασία των δεδομένων και των κανόνων περί διανοητικής ιδιοκτησίας, προκειμένου να παρασχεθεί η απαραίτητη ευελιξία στους δημιουργούς καινοτομίας στον τομέα της TN·
16. επικροτεί τον στόχο της Επιτροπής για τη δημιουργία ενός ενιαίου ευρωπαϊκού χώρου δεδομένων με επενδύσεις στα πρότυπα, τα εργαλεία και τις υποδομές· υποστηρίζει, ιδίως, τη δημιουργία ενός κοινού ευρωπαϊκού χώρου δεδομένων για την κινητικότητα, λαμβανομένου υπόψη του ισχύοντος ευρωπαϊκού νομοθετικού πλαισίου για την

προστασία των δεδομένων·

17. καλεί την Επιτροπή να εξετάσει επαρκώς και επειγόντως το ζήτημα των δεδομένων και της προστασίας της διανοητικής ιδιοκτησίας και τις σχετικές νομοθετικές προτάσεις με δίκαιη και κατάλληλη ευελιξία και σύμφωνα με την αρχή της τεχνολογικής ουδετερότητας, μεταξύ άλλων με την ανάπτυξη πρωτοβουλιών για την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών και την επένδυση στην έρευνα στον εν λόγω τομέα·
18. χαιρετίζει τη μελλοντική θέσπιση ενός ευνοϊκού και ευέλικτου νομοθετικού πλαισίου για τη διακυβέρνηση των κοινών ευρωπαϊκών χώρων δεδομένων, καθώς και τη βούληση της Επιτροπής να προωθήσει την ανταλλαγή δεδομένων μεταξύ επιχειρήσεων και δημόσιων αρχών αφενός και μεταξύ επιχειρήσεων αφετέρου, και να περιορίσει την υποχρεωτική πρόσβαση σε δεδομένα υπό δίκαιους, εύλογους και αμερόλητους όρους (FRAND) στις περιπτώσεις κατά τις οποίες τούτη είναι επιβεβλημένη λόγω ειδικών συνθηκών· επισημαίνει ότι είναι σημαντικό να έχουν πρόσβαση όλοι οι ενδιαφερόμενοι φορείς του τομέα της κινητικότητας στα παραγόμενα από οχήματα δεδομένα, ώστε να προωθηθεί η ανάπτυξη καινοτόμων υπηρεσιών που βασίζονται στα δεδομένα·
19. καλεί την Επιτροπή να αποδώσει ιδιαίτερη προσοχή στην πρόσβαση των ΜΜΕ και των συνεργατικών σχηματισμών σε δεδομένα που θα μπορούσαν να τονώσουν τη δραστηριότητά τους, καθώς και σε κέντρα τεχνολογίας και πανεπιστήμια για να προωθήσουν τα ερευνητικά προγράμματά τους·
20. επικροτεί την προθυμία της Επιτροπής να καλέσει τους βασικούς παράγοντες του μεταποιητικού τομέα, δηλαδή τους κατασκευαστές μέσων μεταφοράς, τους δημιουργούς καινοτομίας στον τομέα της ΤΝ και της συνδεσιμότητας, τους παρόχους υπηρεσιών από τον τομέα του τουρισμού και άλλους παίκτες στην αλυσίδα αξίας του τομέα της αυτοκινητοβιομηχανίας, να συμφωνήσουν ως προς τους όρους υπό τους οποίους θα ήταν πρόθυμοι να μοιραστούν τα δεδομένα τους·

**ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΓΚΡΙΣΗ
ΣΤΗ ΓΝΩΜΟΔΟΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ**

Ημερομηνία έγκρισης	14.7.2020
Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας	+ : 41 - : 2 0 : 6
Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Magdalena Adamowicz, Andris Ameriks, José Ramón Bauzá Díaz, Izaskun Bilbao Barandica, Marco Campomenosi, Ciarán Cuffe, Jakop G. Dalunde, Johan Danielsson, Andor Deli, Karima Delli, Anna Deparnay-Grunenberg, Ismail Ertug, Gheorghe Falcă, Giuseppe Ferrandino, Mario Furore, Søren Gade, Isabel García Muñoz, Jens Gieseke, Elsi Katainen, Kateřina Konečná, Έλενα Κουντουρά, Julie Lechanteux, Bogusław Liberadzki, Benoît Lutgen, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Marian-Jean Marinescu, Tilly Metz, Giuseppe Milazzo, Cláudia Monteiro de Aguiar, Caroline Nagtegaal, Jan-Christoph Oetjen, Philippe Olivier, Rovana Plumb, Dominique Riquet, Dorien Rookmaker, Massimiliano Salini, Barbara Thaler, István Ujhelyi, Ελισσάβετ Βόζεμπεργκ-Βρυωνίδα, Lucia Vuolo, Roberts Zīle, Kosma Złotowski
Αναπληρωτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Leila Chaibi, Angel Dzhambazki, Markus Ferber, Carlo Fidanza, Maria Grapini, Roman Haider, Alessandra Moretti

**ΤΕΛΙΚΗ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ ΜΕ ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΗ ΚΛΗΣΗ ΣΤΗ ΓΝΩΜΟΔΟΤΙΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ**

41	+
ECR	Angel Dzhambazki, Carlo Fidanza, Roberts Zīle, Kosma Złotowski
NI	Mario Furore, Dorien Rookmaker
PPE	Magdalena Adamowicz, Andor Deli, Gheorghe Falcă, Markus Ferber, Jens Gieseke, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Benoît Lutgen, Marian-Jean Marinescu, Giuseppe Milazzo, Cláudia Monteiro de Aguiar, Massimiliano Salini, Barbara Thaler, Ελισσάβετ Βόζεμπεργκ-Βρυονίδη
RENEW	José Ramón Bauzá Díaz, Izaskun Bilbao Barandica, Søren Gade, Elsi Katainen, Caroline Nagtegaal, Jan-Christoph Oetjen, Dominique Riquet
S&D	Andris Ameriks, Johan Danielsson, Ismail Ertug, Giuseppe Ferrandino, Isabel García Muñoz, Maria Grapini, Bogusław Liberadzki, Alessandra Moretti, Rovana Plumb, István Ujhelyi
VERTS/ALE	Ciarán Cuffe, Jakob G. Dalunde, Karima Delli, Anna Deparnay-Grunenberg, Tilly Metz

2	-
GUE/NGL	Leila Chaibi, Kateřina Konečná

6	0
GUE/NGL	Έλενα Κουντουρά
ID	Marco Campomenosi, Roman Haider, Julie Lechanteux, Philippe Olivier, Lucia Vuolo

Υπόμνημα των χρησιμοποιούμενων συμβόλων:

+ : υπέρ

- : κατά

0 : αποχή